

Landskap: Småland Upptecknat av: Gunnar Johansson
 Härad: Norrvidinge Adress: Finnagård, Rottne
 Socken: Lövaby Berättat av:
 Uppteckningsår: 1941. Född år i

Bystämman.	s. 1-2.	Ettr. I: 11
Om det äldre placering.	s. 3-4.	Ettr. II: 28.
Härad med både uppsvängd markä- pa.	s. 5.	Ettr. II: 29.
Lättugn el. bitäggugn.	s. 6.	Ettr. II: 30.
Ha kinnorwa haft badugårdsar- betel om hand.	s. 7-8.	Ettr. I: 10.
Näslorwa i folklig tradition.	s. 9-10.	L.u.F. 28.
Snörklar.	s. 11.	H. G. 18.
Mjällningshärl.	s. 12.	L.u.F. 40.
Om vårfundagen (neg. svar)	s. 13.	L.u.F. 41.

Sektion I. Lista 11. Sammankallning till bystämman.

1. A-B. Höpaväs by i Sörlaby socken, Kråkebreds län
  3. A. Sammankallningen till "byastämman" här i Höpaväs by skedd med det "byaklubban" (budkavle)
  3. B. Samlingsplatsen var hos äldermanen vilken befattning förvis så är i sånder igen byn ruet.
  4. A. Här i Höpaväs by finnes inga andra sammankallningsredskap än "klubban"
  5. B. Härmed avses perioden 1850 - 1938.
- C. När seden infördes med sammankallning med "klubba" är oviss, men den "klubba" som finnes kvar är daterad för närmare 100 år sedan, exakt kommer jag ej ihåg året, vidare är "klubban" signerad med de flesta

3.
S. I: 11.

evbr

ACC. N.R. M. 7805:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4. —
gamla byamännens namn P.P.S. skall
vara Peter Persson (det som nuvarande direktör
Höfbergs fader, bror till i Malmsö.) vidare P.N.S.
(Peter Nilsson) G.P.S. Gustaf Petersson, P.H.S.
Peter Haussan, J.P.S. Johan Petersson, de båda
sistnämnda är min morfars och min
morfars far.

I Söraby by finnes en liknande
"klubb" som fyllde 100 år för några år
sedan och de firade jubileet med en
särskild högtidlighet.

avsk

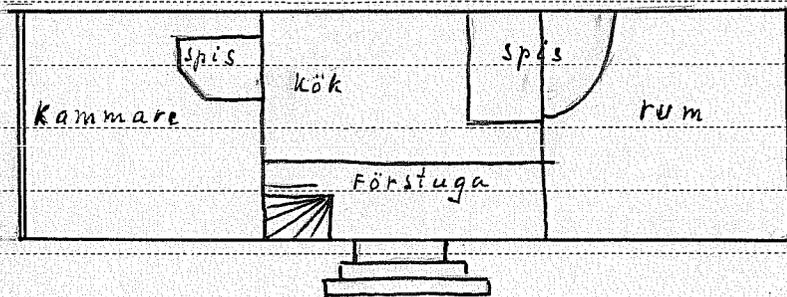
Lista 28. Eldstādars placering

1. A-B Höpaväs by, Söraby socken, Månabergs län.
3. 4. Prästhusets eldståden var förlagda till husets inre delar.

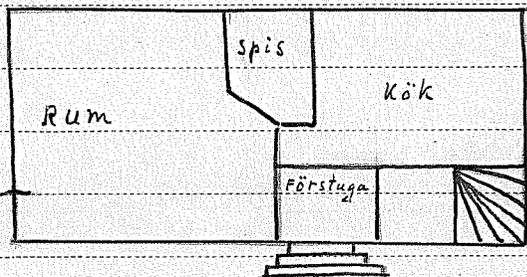
5.
Eldst. I: 28

B. I de vanliga bondstugorna var i regel två skorstenar, och på de mindre torpstugorna var endast en skorsten.²⁾

1.

2.

Prästhus

3. C. Det fanns stöv mellan kök och kammare
belägen mellan eldstaden och en längsgående
mellansvägg. Vardagsstugan bestod
vanligast av ett rum med samma bredd
som huset, någon gång delat till ett stort
rum och en smal kammare kallad sido-
kammare.

4. A. Eldstäderna var placerade vid husets
mittlinje, aldrig vid en yttergavel.

B. Den beskrivna.

C. Denna placering av eldstäderna var
den vanliga i jordbrukarsamfundet.

5. A. Närmast en stelpärga. Huset skulle minst
nå utseende av skorstenarnas kammit
vid gavlarna.

B. Här avses perioden 1800 - 1900.

6.

Anders
N

- Lista 29. Hård med i båg uppsvängd murkupa
1. A-B. Högåkers by, Sörsby socken Knebobergs län.
  3. A. Här på en gård förhåller en stor öppen spis med välvd båg, den är i storstugan och är i samma skorsten som kokspis och bakugn med muren gående ända ut till den ena sidoväggen. Muren är murad av gråsten om valvet är av samma material vet jag ej. Den är murad när huset byggdes antagligen i slutet på 1700-talet.
  4. A. I vardagsrummet är en mindre öppen spis med en järnhäll försedd med initialer och årtal något i början på 1800 talet. Den ena del av huset blev till byggt vid denna tid.

7. Eku II: 29

L. G. M.

ACC. N:R. M. 7805:6.

lista 30. Sättuqn eller bitäggaruqn

1. A-B. Kåpans by, Söraby söder Kungälv län

Dyliku ngnar har uq inte förekan-
nit län pi trakten.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8. betu II: 30

L. J. J.

Lista 10. Om kvinnornas kraft i sadugårdsarbetet
om hand.

1. K-18 Höpaväs by, Sörlaby socken, Kungälvsköping län
2. A. För skötts alltid kvinnornas sadugårds-
utfodring, vattning, mjölkning, tillsyn m m.
mågon gång hände det att de manliga
hjälpte dem med att föra ut gödslen.
Var det så att en manfolk mjölkade en
ko så var det ett under som var under
mannens värdighet. Det var antingen
en flicka, men hade de ingen, så var det en
kvinne medlem av familjen som skötts
om detta sadugårdsarbete.
- B. Detta arbete fingo de utföra frutem
sitt andra arbete
- C. Möjligen om man skulle retas med
kvinornas så kallade man dem för
"ko-pia".

9.
Edu I:10

Brön
A

ACC. N:R. M. 7805:8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4. Det var blott kvinnfolkens arbete.

10

5.A. Detta arbete fingo kvinnfolken
utföra under hela året, på sommara-
ren fingo de gå och mjölka korna
långt borta; hazarna, ofta 3-4 km.
till hazen alltså 6-8 km. och bära
mjölken hem, men de gamla säger nu:
"Att då blev armarna långa".

B. Här avses perioden 1800-1900.

2

L.U.F. 28. Nässlor: folklig tradition.

- 1) Den kallas nässla.
- 2) Man brukar tillvarata nässlor till mat, det var de stora bränn-nässlorna som plöckades tidigt på våren.
- 3) Nässlorna användes till nässelkil, som kokades på vatten, för det mesta redde med korngrön. Det var en allmän maträtt på våren, men någon bestämd dag som nässeldag har nog inte förekommit.
- 4) Man har i enstaka fall tillvarat nässlor till bönsfoder, de torkades då och blandades med dravet.
- 5-6. Att nässlor användes till språnad, vävnad eller träd har ej förekommit här på trakten.

11.
L.U.F. 28

7. 1100 nässten användes som färgmedel
är ej heller hänt här.
8. Nej. 9. Det har jag aldrig hört berättas.
10. Till färgning användes mjölnaris ("mjölna-
ris") till blå färg. Steurossen till brun färg.
Ängsbulls och kejsarkrausen till gult, dessa
båda sistnämnda med tillsats av kyparrök
blev grön färg.

H. C. 18. Suölekar

1. Ja.
2. Några, men det mesta är glömt
3. T. ex. matet, fisken, båtens, vaporn, tabak, dörrer
4. Det måste vara två för att figurerna skulle bli färdiga
5. Nej.
6. Det är bara i skolåldern och mest dels flickorna
7. Både hemma och i skolan.
8. Barnen lärde det av varandra.

13.

H. C. 18.

stava

ACC. NR. M. 7805:12.

LUF. 40. Mjölkkuingskärl.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

LUF 40

Det kärl som för användes att mjölka
i var ett träkärl med en förlängd
strö till handtag, precis likadant som
den som är avbildad i prägelistan. Den
kallades för "mjölkabötta".

ACC. NR. M. 7805:13.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

L.U.F. 41. Om värfvedagen

1

LUF 41

Att man på värfvedagen eller någon annan
dag på vären brukade lägga ett horn
eller något annat föremål i sängen hos
den som kom sist i säng, har jag aldrig
hört berättas här, så det har nog inte
förrunnit på denna ort.

M. 7805.

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESARKIV.

H. C. 18.

LUND.

=====

S N Ö R I E K A R .

=====

1. Känner Ni till några lekar med snören?
  2. Kan Ni själv utföra några lekar med snören, så att de bilda vissa mönster t. ex. ?
  3. Har Ni några särskilda namn eller beteckningar på dyllika mönster? T. ex. nätet, taket, spegeln, vaggan?
  4. Utför Ni dem ensam, eller måste Ni ha hjälp av ytterligare en person, för att få figuren fullt färdig?
  5. Kan Ni utföra några andra konststycken med snören? Invecklade knutar eller dyllikt?
  6. Vilka är det, som mest sysslar, eller sysslade, med dyllika lekar? Är det barn eller vuxna personer?
  7. Gjordes det hemma eller t. ex. i skolan på rasterna?
  8. Lärde barnen det av varandra eller av vuxna?
  9. Om Ni kan utföra något konststycke med snöre vore vi synnerligen tacksvamma för en beskrivning och en bild, teckning, eller ännu hellre fotografi.
- Lämpligast är i så fall att använda ett ej för tunnt, vitt snöre, c:a 1½ meter långt, som knytes samman. Bäst är att vid fotografering använda en mörk bakgrund t. ex. ett svart skynke.
- Till vägledning lämnas här nedan en teckning av dyllika snörfigurer.